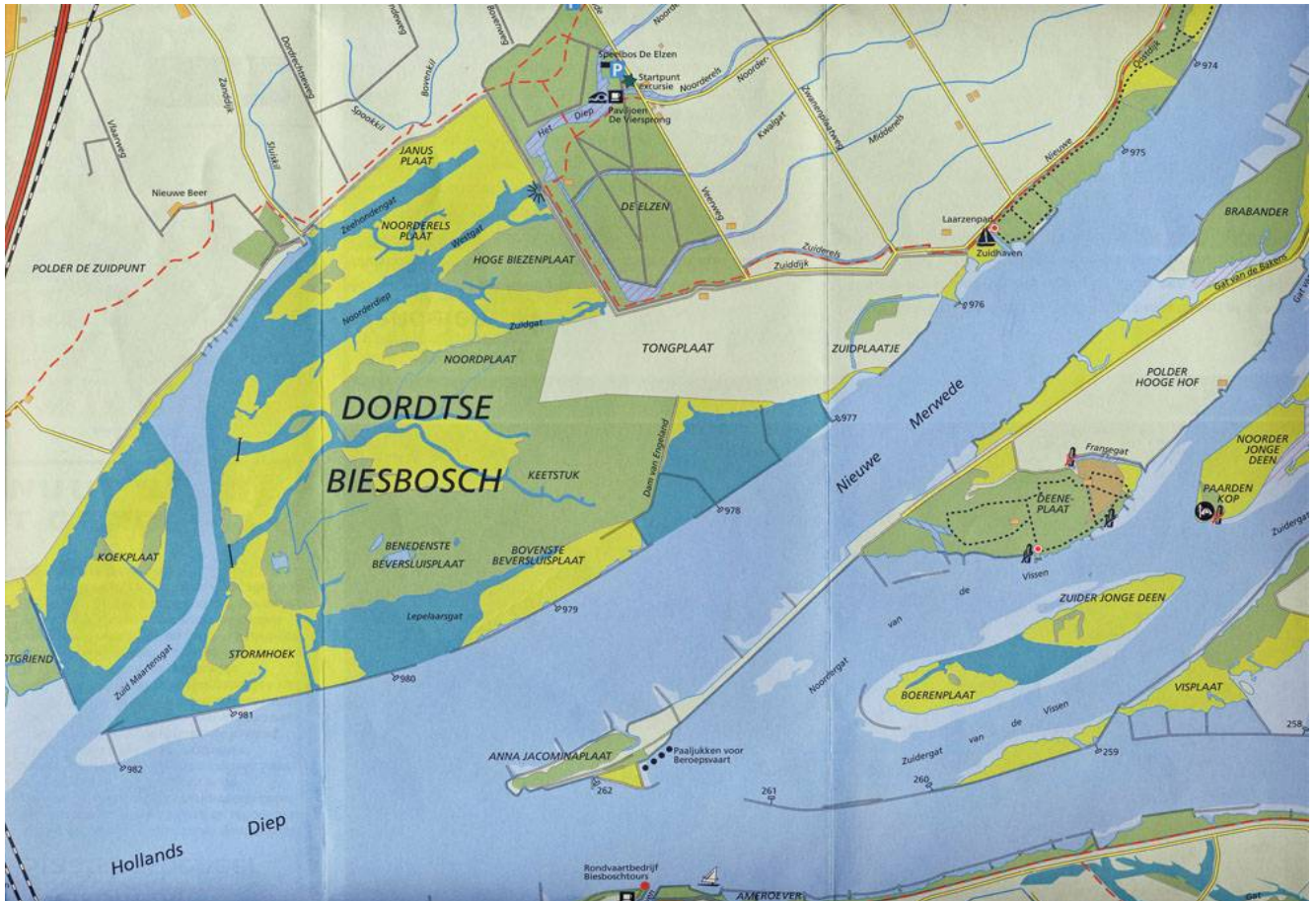

“HANDS OUT” LANDSCHAPFOTOGRAFIE BIESBOSCH

DOEL “HANDS OUTS”

Landschap fotografie kent vele stijlen en vormen, ieder met zijn eigen doel om het landschap vast te leggen in een foto.

Afhankelijk van persoonlijke voorkeur wordt iets wel of niet mooi gevonden.

Toch ook voor deze verschillende interpretaties gelden enige algemene fotografische regels.

In deze “hands out” worden enige tips en voorbeelden gegeven die van toepassing (kunnen) zijn op landschap fotografie.

Kennis van belichting, diafragma, sluitertijd en ISO zijn natuurlijk altijd nuttig, maar ook zaken zoals filtering, panorama, stacking en HDR zijn krachtige tools om de perfecte plaat te krijgen.

Dus zo maar wat opmerkingen en tips om je landschap fotografie verder te ontwikkelen.

KEN UW CAMERA !

Fotograferen is kijken, beheersen en experimenteren, dus allereerst ken uw camera, lees de handleiding eens (moeilijk) en probeer eens wat uit.

Kijken is min of meer aangeboren, beheersen en experimenteren kun je leren door veel te doen.

Verder als je zelf iets uitvindt hoe iets werkt dan werk je er makkelijker mee en is het overtuigend, geloof bv niet alles wat er op het net beweert wordt, zelf ervaren is waardevoller.

Ervaring maakt dat tijdens het fotograferen de techniek geen belemmering vormt, maar dat het als een instinkt is, het gaat van zelf.

RAW, WAT MOET JE ERMEE ?

Wel simpel je koopt een goede (dure) camera dus waarom zou ja dan niet het maximale er uit halen?

De meeste camera's tegenwoordig maken opnamen in 14 bit, ga je nu gelijk naar JPEG dan begin je al met 6 bit weg te gooien.

JPEG comprimeert wat het zelfde is als weggooien van informatie, en wat weg is , komt nooit meer terug.

Leer jezelf dan ook aan om in RAW te werken, je haalt dan het maximale uit de camera en naderhand heb je nog veel mogelijkheden om het resultaat van je opname te corrigeren en te verbeteren.

En zo moeilijk is het niet, gewoon aan beginnen en ervaring op doen.

Voor wat meer informatie over wat RAW eigenlijk is zie:

<https://d2w1s6o7rqhcf1.cloudfront.net/63667-mediapdf-157841773.pdf>

Dit alle geldt natuurlijk ook voor belichten, scherpstellen, filteren, etc.

En om het nog wat “moeilijker” te maken probeer iets te weten te komen over je onderwerp.

PERSPECTIEF

Perspectief wordt bepaald door de voorwerp afstand en die kunnen we meestal in combinatie met een zoom lens mijn of meer zelf bepalen.

Onderstaand voorbeeld laat duidelijk zien dat we het eindresultaat sterk kunnen beïnvloeden.

*Opnamen afstand ca. 2 meter vanaf de 3 rotsblokken,
zoomlens op 25 mm.*

*Opname afstand nu ca. 4 meter vanaf de 3 rotsblokken,
zoomlens op 50 mm.*

*Opname afstand nu ca. 8 meter vanaf de 3 rotsblokken,
zoomlens op 100 mm.*

Duidelijk is te zien dat de 3 rotsblokken in alle opnamen even groot zijn, maar dat de waterval sterk verschillend wordt afgebeeld.

We kunnen dus door de juiste keuzes te maken het perspectief, en daarbij de opbouw van de foto aanpassen al naar gelang we de achtergrond verder weg of dichterbij willen hebben.

Let wel dit wordt veroorzaakt door het veranderen van de voorwerp afstand en de daarbij horende verandering van brandpunt afstand.

Blijven we op dezelfde plek staan dan verandert er niets aan het perspectief bij veranderen brandpunt afstand.

DE HORIZON

Enkele punten om op te letten.

Horizon in het midden geeft saai beeld, beter is om de nadruk te leggen op de lucht of het land.

Horizon in het midden

Horizon laag, veel lucht

Horizon hoog, veel land

Verder zorg ervoor dat de horizon ook exact horizontaal loopt, een scheve horizon valt direct op.

Wat ook voorkomt is een niet rechte horizon bv door vertekening van een groothoek of bij panorama opnamen.

Ook dit valt op en is storend, probeer dus de horizon recht te krijgen.

Horizon bol

Horizon hol

Horizon recht

Mocht het niet helemaal lukken voorkom dan in ieder geval een holle horizon, dat komt zeer onwezenlijk over, zelf als het maar weinig is.

In dat geval is licht bol wel acceptabel. Omdat de horizon nu eenmaal in werkelijkheid min of meer bol is, zeker bij grote beeldhoeken.

OPNAME HOOGTE CAMERA

Hierbij bedoelen we de hoogte waarop je de camera houdt als je een opname maakt, We onderscheiden kikker perspectief, een hoogte lager dan het onderwerp, vogel perspectief, een hoogte hoger dan het onderwerp en wat het meeste voorkomt een opname op oog hoogte.

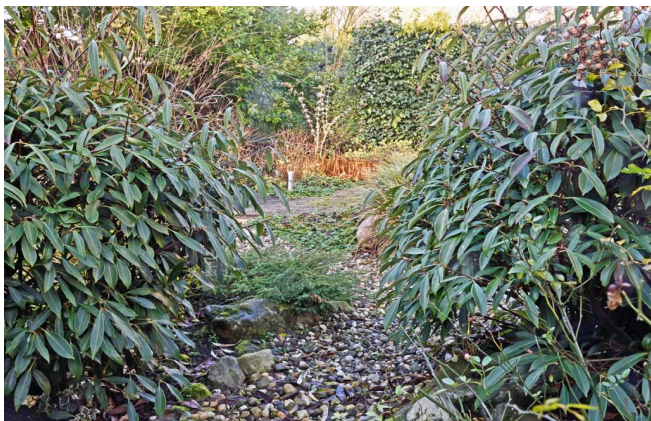
Nu is vogel perspectief bij landschap fotografie niet zo snel te realiseren maar de andere 2 kunnen veel verschil maken in eindresultaat.

Opname op ooghoogte ca 1,8 m

Opname op heuphoogte ca. 1 m

Opname op knie hoogte ca. 0,4 m

Let wel op je scherpte diepte, bij kikker perspectief kun je meer (dichterbij) voorgrond in beeld krijgen die je misschien ook scherp wil afbeelden.

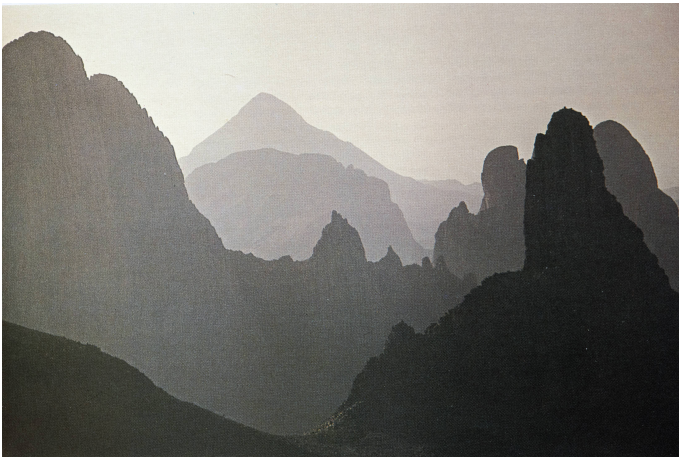
Let ook op je horizon, bij kikker perspectief heb je de neiging om omhoog te richten zodat je horizon (ongewild) uit beeld kan verdwijnen

Opname liggend op de grond 14 mm lens

LUCHT PERSPECTIEF

Lucht perspectief is het effect dat als het contrast in een landschap, bv door nevel of mist, in de verte steeds minder wordt dit de indruk van diepte geeft in de foto.

Probeer dit effect uit te buiten zodat een foto met veel diepte ontstaat.

Haal dit niet direct weg met de nevel verwijder functie in bv Photoshop maar zie het als een extra mogelijkheid voor bepaalde sferen en opnames.

LENS KEUZE

Dikwijls wordt er automatisch bij landschap fotografie van uit gegaan dat je werkt met (extreem) groothoek lenzen maar dat is eigenlijk zonde, er is zoveel meer.

Met een tele kun je details van het landschap vrij maken uit de omgeving, verder kun je met een tele op grotere afstand van je onderwerp fotograferen zodat er een ander (vlak) perspectief ontstaat.

Opname met 400 mm lens, uitgevoerd als panorama om beeldveld te vergroten

500 mm lens, uitgevoerd als panorama voor groter beeldveld

SPIEGELINGEN

Spiegelingen in een opname bv. in water kunnen een bijna grafisch, symmetrisch beeld opleveren. Nu hebben we gezien dat een horizon in het midden niet sterk werkt maar bij spiegelingen kan dat een uitzondering zijn.

Het levert nog meer bijdrage aan de symmetrie van de plaat.

Let ook hier wel weer op dat de lijn waarom gespiegeld wordt recht is , een kromme lijn werkt onnatuurlijk.

Glad water geeft mooie scherpe spiegelingen maar ook licht golvend water kan leuke effecten geven.

VERHOUDINGEN EN SCHAALGROOTTE

Soms is het in een landschap foto moeilijk op te maken hoe groot het onderwerp in het echt is, er zijn geen details die als referentie kunnen dienen.

Wil je toch dat de kijker een indruk krijgt van de werkelijke afmetingen, dan zul je referenties, dwz. Voorwerpen waarvan we weten hoe groot ze zijn, bij de opname insluiten.

Het is moeilijk te bepalen hoe groot deze gletsjer is

Maar als we een persoon in beeld meenemen dan krijgen we een goede indruk.

Dus hoe hoog zijn deze bergen ?

Helaas het zijn geen bergen maar zand dat door water gevormd is, wat op bomen lijkt zijn in het echt grassprietten.

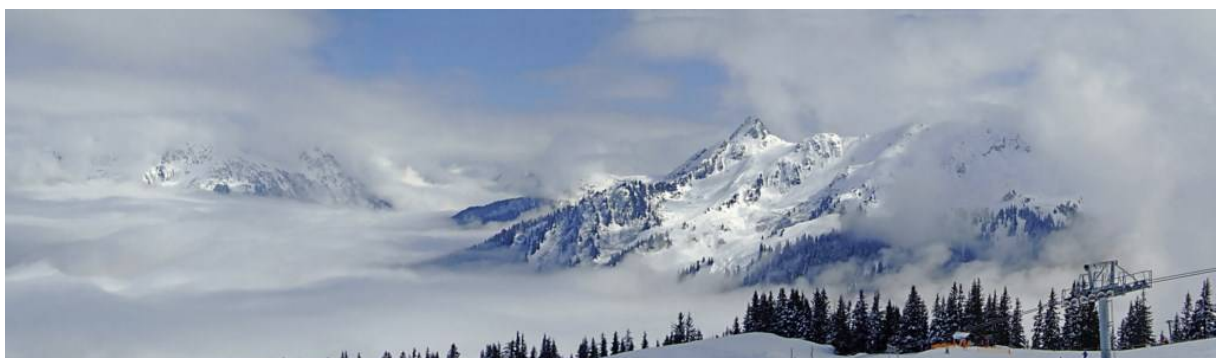
HET “ANDERE” LANDSCHAP, WOLKEN

Wolken vormen, zeker in het Nederlandse landschap meestal een belangrijk aspect.

Maar denk een aan alleen wolken als landschap

Hou je belichting goed in de gaten en maak je panorama's schiet de opname snel na elkaar want (helaas) wolken bewegen.

Ook als onderdeel van een landschap zijn wolken sterke elementen.

PANORAMA

Bij landschap fotografie kan het toepassen van panorama zeer bruikbaar zijn, een breed beeld (ipv croppen) kan bijdragen aan een ruimtelijke indruk van het landschap.

Bijkomend voordeel dat tov een crop uit een groothoek opname, we een (lichte) telelens kunnen gebruiken waarbij we het kleinere beeldveld compenseren door meerdere opnamen aan elkaar te plakken.
(en als extra meer pixels en meer scherpte)

Met wat oefenen is panorama uit de hand goed mogelijk, voor Windows bestaat het gratis programma ICE dat zeker voor het begin uitstekend voldoet.

Voor meer informatie over panorama fotografie zie:

<https://d2w1s6o7rqhcfl.cloudfront.net/63667-mediapdf-251246791.pdf>

HDR

Bij grote contrast verschillen bv. Lucht tov land kunnen we natuurlijk gebruik maken van een verloop grijs filter echter welke sterkte, welk verloop en wat als de grens niet recht is of als de opbouw van de opname dit niet toelaat ?

Als alternatief hebben we dan de HDR oplossing, een belichting trap maken en in een HDR programma bewerken

Door camera gekozen belichting en in bewerkingsprogramma geprobeerd op te trekken. Contrast is wat te groot voor de camera.

Daarom belichting trap gemaakt.

-4

-2

0

+2

+4

Resultaat is dat nu alles in de opname zit echter de kunst is (indien gewenst) om een zo natuurlijke afbeelding te krijgen.

Al snel komt de HDR Look te voorschijn met soms wat vreemde kleur opbouw.

De felle zon geeft hier enorme slagschaduw in de straatjes en dus enige oplossing HDR

Voor meer informatie over HDR fotografie zie:

<https://d2w1s6o7rqhcfl.cloudfront.net/63667-mediapdf-157866726.pdf>

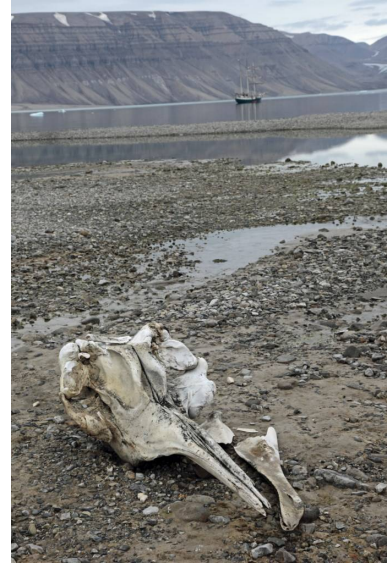
SCHERPTE DIEPTE

Met scherppte en scherptediepte kun je spelen om een bepaalde sfeer in de foto te krijgen

Selectieve scherppte kan diepte aan de foto geven, bv voorgrond een scherp voorwerp, achtergrond onscherp.

De nadruk ligt dan op het voorwerp en de kijker kijkt automatisch naar dat voorwerp.

Je kunt dit bereiken door een grote diafragma opening te gebruiken dus weinig scherpte diepte.

Scherpte vanaf dichtbij tot oneindig geeft de indruk van veel diepte.

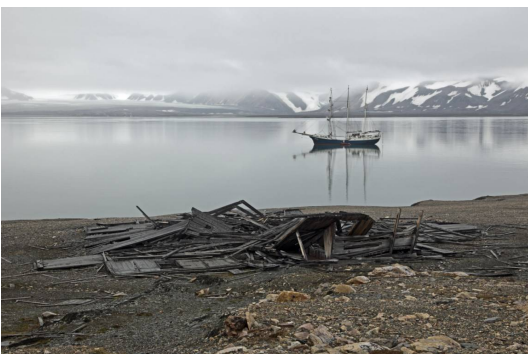
Dit is soms moeilijk te verwezenlijken

Je kunt een zeer klein diafragma opening gebruiken (veel scherppte diepte) maar dat geeft onscherpte door diffractie.

Wat je ook tegenkomt is de kreet hyperfocale afstand, maar ook daar kleven haken en ogen aan.

Voor meer informatie zie :

<https://d2w1s6o7rqhcfl.cloudfront.net/63667-mediapdf-158086520.pdf>

Zo maar wat voorbeelden

En mocht het nodig zijn dan is er nog focus stacking voor onbeperkte scherptediepte.

FOCUS STACKING

Willen we meer scherpte diepte dan die met een kleine diafragma opening is te verkrijgen dan kunnen we focus stacking toepassen.

We maken dan een aantal opnamen met steeds een ander scherpstel afstand die we combineren tot een scherpe foto.

Voor scherp

Achter scherp

Opgeteld

Deze techniek zorgt wel voor veel werk maar soms kan het resultaat bij landschap fotografie zeer goed zijn.
Voor meer informatie zie:

<https://d2w1s6o7rqhcf.cloudfront.net/63667-mediapdf-200612398.pdf>

RITME EN HERHALING

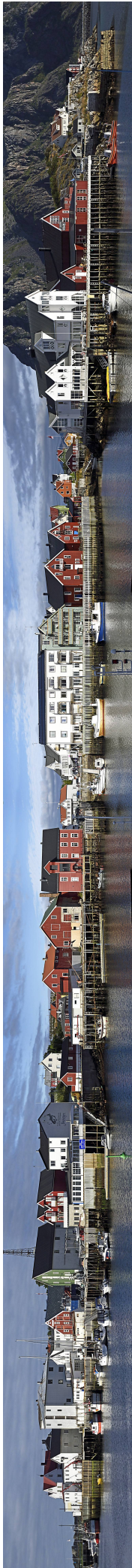
Dikwijls zie je in een landschap een herhaling van voorwerpen die een gelijke verdeling in het beeld hebben.
Door deze herhaling in je beeld vast te leggen kun je mooie, soms grafische, beelden krijgen.

Denk hierbij aan bv. Landbouw grond, boomgaarden en andere door de mens aangelegde landschappen.

Maar ook kun je natuurlijke patronen en herhalingen tegen komen bv golven op het water, aardlagen of zoals hiernaast basalt rotsen.

CONCLUSIE

Landschap fotografie is veelzijdig en zeer uitgebreid je kunt er alle kanten mee op.

Wil je ermee verder dan geldt (net zoals bij vele takken van fotografie)

kijk, leer en experimenteer, doe het veel en bouw ervaring op.

Wees niet snel tevreden het kan altijd beter, verder, mooier, geef niet snel op.

En mocht het niet altijd lukken bedenk dan dat je je tijd doorbrengt in een meestal mooie omgeving en dat is ook wat waard.